

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce **M. M.**, zastoupeného JUDr. Alenou Brychtovou, advokátkou se sídlem Veverkova 1343, Hradec Králové, proti žalovanému **Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje**, se sídlem Wonkova 1142, Hradec Králové, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. listopadu 2007, č. j. 30 Ca 119/2007 - 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) shora uvedený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, kterým byla zamítnuta žaloba stěžovatele na zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje (dále též „žalovaný“) ze dne 14. června 2007, č. j. 9598/DS/2007/VV. Žalovaný citovaným rozhodnutím zamítl odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Magistrátu města Hradce Králové (dále též „správní orgán I. stupně“), kterým bylo stěžovateli s ohledem na jeho zdravotní stav odňato řidičské oprávnění, s povinností odevzdat na registru řidičů řidičský průkaz, a to do pěti dnů od

doručení rozhodnutí. Žalovaný se ztotožnil se správním orgánem I. stupně v tom, že stěžovatel není zdravotně způsobilý k řízení motorového vozidla. Stěžovateli (ročník 1923) bylo v roce 2007 již 84 let, a tuto skutečnost vzala podle žalovaného lékařka při hodnocení jeho zhoršujícího se zdravotního stavu v potaz. Ostatně právě tuto skutečnost bere obecně zákonodárce v potaz, pokud stanoví povinné pravidelné zdravotní prohlídky řidičů nad 60 let. Krajský soud se ztotožnil se skutkovými i právními závěry žalovaného, když mj. upozornil, že stěžovatel přes dílčí pochybení správních orgánů na svých právech zkrácen nebyl, neboť měl možnost vyvrátit závěry lékařky předložením nového přezkoumání svého zdravotního stavu ve lhůtě stanovené správním orgánem, k žádosti stěžovatele dokonce prodloužené.

II.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti tvrdí, že ji podává z důvodů vymezených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Při vydání posudku praktické lékařky došlo podle něj k porušení zákona, neboť jeho lékařka vydala posudek během stěžovatelovy hospitalizace, která byla ovšem nezákonná. Tento posudek navíc nebyl stěžovateli nijak doručen, ani s ním nebyl stěžovatel nijak seznámen, což vedlo k tomu, že se stěžovatel nemohl proti názoru lékařky nijak bránit. Zdravotní posudek praktické lékařky navíc vychází ze zpráv odborných lékařů, které ovšem byly také získány pochybným způsobem. Jiný než ošetřující lékař není povinen přezkoumat dle zákona zdravotní posudek na stěžovatele, navíc lékaři, které stěžovatel navštívil, odmítli jeho zdravotní stav přezkoumat, což prokazuje, že všichni jednali ve vzájemném srozumění. Navíc zdravotní posudek nebyl v době rozhodnutí správního orgánu I. stupně platný, neboť proti lékařskému posudku, který mu byl doručen teprve později, mohl stěžovatel brojit teprve po vydání rozhodnutí správním orgánem I. stupně. S ohledem na uvedené stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil.

Žalovaný ke kasační stížnosti stručně uvedl, že odkazuje plně na své rozhodnutí napadené ve správním soudnictví, když stěžovatel dostal dostatek prostoru k obraně svých práv, ovšem ani v náhradní lhůtě jiný posudek o svém zdravotním stavu správnímu orgánu I. stupně nepředložil.

III.

Nejvyšší správní soud dále přezkoumal kasační stížností napadené rozhodnutí krajského soudu v mezích důvodů vymezených kasační stížností (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Jednou ze základních podmínek vydání řidičského oprávnění je to, že osoba, která o řidičské oprávnění žádá, je zdravotně způsobilá k řízení motorových vozidel [§ 82 odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu)]. Zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel se rozumí tělesná a duševní schopnost k řízení motorových vozidel (§ 84 odst. 1 zákona o silničním provozu). Podle § 84 odst. 1 se pro účely tohoto zákona posuzujícím lékařem rozumí a) registrující praktický lékař, b) lékař zařízení závodní preventivní péče, c) kterýkoli praktický lékař u osoby, která nemá registrujícího

praktického lékaře nebo lékaře zařízení závodní preventivní péče. S ohledem na obecně předpokládaný zhoršující se zdravotní stav starších řidičů a tedy potažmo zvýšenou možnost zdravotní nezpůsobilosti u řidičů starších 68 let zákon stanoví, že držitel řidičského oprávnění je povinen se po dovršení 68 let věku podrobit pravidelné lékařské prohlídce každé dva roky (§ 87 odst. 3 zákona o silničním provozu).

Podstatou základní námitky kasační stížnosti je to, že se stěžovatel nemohl účinně bránit proti posudku praktické lékařky o jeho zdravotním stavu, neboť tato lékařka mu daný posudek nedoručila. K této námitce zaujal krajský soud právní názor, podle něhož nejde o zkrácení na právech, když stěžovatel má možnost závěry posouzení zdravotní způsobilosti podané dle § 82 zákona o silničním provozu vyvrátit předložením nového přezkoumání zdravotního stavu a této možnosti ve stanovené lhůtě nevyužije.

Nejvyšší správní soud se v tomto ohledu ztotožňuje s názorem krajského soudu, podle něhož vskutku nebyl postup praktické lékařky v souladu s § 77 odst. 1 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, podle něhož zdravotnická zařízení vydávají prostřednictvím lékařů nebo klinických psychologů při výkonu zdravotní péče, a to na základě posouzení zdravotního stavu pacienta, lékařské posudky. Zdravotnické zařízení podle tohoto ustanovení předá lékařský posudek pacientovi prokazatelným způsobem, což se v tomto případě nestalo, neboť posudek stěžovateli zpočátku nebyl vydán, a doručen mu byl teprve po intervenci stěžovatelovy právní zástupkyně. V každém případě však, jak ostatně krajský soud sám uvádí, proti posudku praktické lékařky, který mu byl nakonec doručen 26. 4. 2007, podal stěžovatel včas odvolání, které bylo ovšem zamítnuto. To, že k zamítnutí odvolání proti posudku praktické lékařky došlo až po vydání rozhodnutí správního orgánu I. stupně (čímž argumentuje stěžovatel ve své kasační stížnosti), nemohlo ovlivnit zákonnost rozhodnutí žalovaného, který vydal své rozhodnutí až po rozhodnutí o odvolání proti posudku. Správní orgán I. stupně v tomto smyslu postupoval z úřední povinnosti, neboť zákon o silničním provozu jasně stanoví v § 94 odst. 1 písm. a), že příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností řidičské oprávnění odejme, jestliže držitel řidičského oprávnění pozbyl zcela zdravotní způsobilost.

Stěžovatel dále polemizuje s názorem krajského soudu, že na svých právech zkrácen nebyl, protože mohl předložit nové přezkoumání svého zdravotního stavu. Podle stěžovatele jiný než ošetřující lékař není povinen podle zákona přezkoumat jeho zdravotní stav a vydat posudek. Stěžovatel upozorňuje, že navštívil několik lékařů, žádný však nebyl ochoten přezkoumat jeho zdravotní stav. Podle jeho názoru jednali všichni lékaři ve vzájemném srozumění. Jejich chování navíc dále opodstatňuje jeho domněnku, že podnět k odebrání řidičského oprávnění vzešel ze strany třetích osob.

S takovouto v podstatě konspirační námitkou, blíže nijak neodůvodněnou, se nemůže Nejvyšší správní soud ztotožnit. Pokud stěžovatel argumentuje konspirací třetích osob, které měly ovlivnit též následné jednání v kasační stížnosti nijak nespecifikovaných lékařů, nejde o námitku, která v této podobě ob stojí. Stěžovatel takovéto zákulisní tlaky a vzájemné srozumění nijak neprokazuje [jak plyne z níže uvedeného § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 48/1997 Sb., každé odmítnutí převzetí pojištění do péče musí být lékařem pojištěnci písemně potvrzeno], a v tomto smyslu zajisté neobstojí jako důkaz jeho pouhé tvrzení.

K námitce stěžovatele o tom, že žádný jiný lékař nebyl povinen znovu přezkoumat jeho zdravotní stav, dále uvádí Nejvyšší správní soud následující. Systém veřejného zdravotního pojištění je založen na svobodné volbě zdravotnického zařízení, resp. lékaře. Podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění platném v rozhodné době roku 2007, má pojištěnec právo *na výběr lékaře či jiného odborného pracovníka ve zdravotnictví a zdravotnického zařízení s výjimkou závodní zdravotní služby, kteří jsou ve smluvním vztahu k příslušné zdravotní pojišťovně; toto právo může uplatnit jednou za tři měsíce. Zvolený lékař může odmítnout přijetí pojištěnce do své péče pouze tehdy, jestliže by jeho přijetím bylo překročeno únosné pracovní zatížení lékaře tak, že by nebyl schopen zajistit kvalitní zdravotní péči o tohoto nebo o ostatní pojištěnce, které má ve své péči. Jiná vážná příčina, pro kterou může zvolený lékař odmítnout přijetí pojištěnce, je též přílišná vzdálenost místa trvalého nebo přechodného pobytu pojištěnce pro výkon návštěvní služby. Míru únosného pracovního zatížení a závažnost příčiny pro nepřijetí pojištěnce do své péče posuzuje zvolený lékař. Lékař nemůže odmítnout pojištěnce ze stanoveného spádového území a v případě, kdy se jedná o neodkladnou péči. Každé odmítnutí převzetí pojištěnce do péče musí být lékařem pojištěnci písemně potvrzeno.* Pokud tedy stěžovatel nebyl spokojen se zprávou své registrující lékařky MUDr. M., měl možnost v opakovaně prodloužené lhůtě dané mu správním orgánem I. stupně zvolit si ve smyslu cit. ustanovení jiného lékaře, případně vyhledat jiného odborného pracovníka ve zdravotnictví. V tomto smyslu tedy plně obстоjí závěr krajského soudu, podle něhož nejde o zkrácení na právech, když stěžovatel má možnost závěry posouzení zdravotní způsobilosti podané dle § 82 zákona o silničním provozu vyvrátit předložením nového přezkoumání zdravotního stavu ve stanovené lhůtě, a této možnosti nevyužije.

Pokud stěžovatel argumentuje, že jeho zdravotní stav nebyl řádně vyšetřen, a například klinická psychologka se s ním jen krátce setkala ve dveřích ordinace, je k tomu možno uvést, že i na tento údajný nedostatek vyšetření stěžovatele se vztahuje právní závěr uvedený v předchozím odstavci, tedy to, že stěžovatel měl možnost závěry posouzení zdravotní způsobilosti vyvrátit předložením nového přezkoumání zdravotního stavu, přičemž této možnosti nevyužil. Navíc stěžovatel sám svá tvrzení o nedostatečném přezkoumání svého zdravotního stavu zpochybňuje, když hovoří o tom, že se tak stalo „údajně“ (shodně jak v žalobě, tak v kasační stížnosti); není tedy jasné, nakolik sám stěžovatel podává tuto námitku vážně, a nakolik je tato námitka pouhou stěžovatelovou spekulací o skutkovém stavu (konkrétně o průběhu zdravotního vyšetření).

Stěžovatel argumentuje nově tím, že posudek byl vydán v době jeho hospitalizace, přičemž tato hospitalizace proběhla bez stěžovatelova souhlasu. Nejvyšší správní soud k tomu upozorňuje, že tuto námitku neuplatnil stěžovatel řádně a včas v žalobě. Z ustálené judikatury vyplývá, že důvody kasační stížnosti, která není běžným opravným prostředkem, lze opřít jen o takové konkrétní právní či skutkové důvody, jež byly v řízení před krajským soudem přípustně uplatněny (viz § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.), a tedy alespoň v základních rysech formulovány v žalobních bodech [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] obsažených v žalobě či jejím včasném rozšíření, a případně dále (i po uplynutí lhůty k podání či rozšíření žaloby) upřesněny či podrobněji rozvedeny, aniž by tím byly rozšiřovány. To platí jen za předpokladu, že uvedené právní či skutkové důvody mohl stěžovatel v žalobě či jejím včasném rozšíření uplatnit (shodně usnesení NSS ze dne

28. 7. 2005, č. j. 2 Azs 134/2005 - 43, č. 685/2005 Sb. NSS). Protože skutečnost, že byl hospitalizován bez svého souhlasu, mohl stěžovatel zcela jistě včas uplatnit v žalobě, nemohl se touto námitkou Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku zabývat.

Stěžovatel se svými námitkami tedy neuspěl; jelikož v řízení o kasační stížnosti nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou. O náhradě nákladů řízení rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud proto žalovanému náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. března 2008

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu